

IGOR E. BERGANT (voditelj): Dober večer. Predsednik vlade Borut Pahor je sprejel odstopno izjavo ministra za visoko šolstvo Gregorja Golobiča. Kot je predsednik stranke Zares napovedal že pred tedni, je tokrat zadnjič sodeloval na seji vlade kot minister. Njegova odstopna izjava začne veljati v soboto, dan pred velikim referendumskim dnevom. Mu bodo prihodnji teden iz vlade sledile še vse tri Zaresove ministrice? Pred morebitnim odgovorom na to vprašanje si oglejte poročilo Petre Bezjak.

PETRA BEZJAK (novinarka): Druga največja koalicijska stranka bo o svoji usodi o tej vladi odločala dan po referendumu, ko se bo sestalo vodstvo stranke. Odločitev, ali naj zapustijo vladno koalicijo še tri Zaresove ministrice, pa bodo v sredo potrjevali še na svetu stranke.

IRMA PAVLINIČ KREBS (ministrica za javno upravo): Ta trenutek rabi Slovenija upravljavce, ki bodo uživali tudi zaupanje ljudi.

MAJDA ŠIRCA (ministrica za kulturo): Zagotovo bo moj glas šel v razmišljanje v smer, ne novo razmišljanje, kaj pomeni biti v vladi v trenutku, ko je vsaka rešitev in vsak zakon, ki ga prineseš na vlado, ogrožen.

BEZJAK: V stranki imajo različna mnenja, ali naj Zares ostane član koalicije ali ne. Zagotovo pa ne glede na referendumski izid predsednik vlade Borut Pahor svoje ministre vodil še naprej in sicer vse do takrat, ko bo lahko blažil posledice morebitnega padca pokojninske zakonodaje.

BORUT PAHOR (predsednik vlade): Vsekakor ni moj interes na oblasti za vsako ceno, morajo prevzeti odgovornost tisti, ki so prispevali k temu, da se je to zgodilo. Mislim, da sem najboljši voditelj za to, da speljem Slovence in Slovenijo varno skozi čeri, ki prihajajo.

BEZJAK: Toda predsednik največje opozicijske stranke Janez Janša, ki je že glasoval proti vsem trem zakonom in proti slabi vladi, pričakuje, da bo Pahorjeva vlada po referendumu odstopila.

JANEZ JANŠA (predsednik SDS-a): Bi bilo zelo higienično, da vlada sama odstopi. Vsaka drugačna poteza bi pomenila norčevanje iz volivk in volivcev.

PAHOR: Iz ljudi se norčuje vodja opozicije, ko jim praktično sporoča, da v primeru njegove nove vlade pokojninska reforma ne bo potrebna, se strateško moti v presoji razmer doma in v mednarodni skupnosti.

BEZJAK: Ni znano, ali bo Pahor po neuspelem referendumu vezal zaupnico na intervencijski zakon, v katerem bo vlada predlagala zamrznitev plač v javnem sektorju in pokojnin. Predsednik zdaj že nekdanje koalicijske stranke pa pričakuje, da bo Pahor izvedel vsaj rekonstrukcijo vlade.

KARL ERJAVEC (predsednik DeSUS-a): Tudi pričakujem, da bo minister za delo, glede na to, da bo to že tretja zadeva, ki mu bo padla na referendumu, da bo odstopil.

BEZJAK: A kot je vsaj za zdaj razbrati, minister za delo ne namerava odstopiti.

BERGANT: V studiu zdaj pozdravljam ministra v odstopu, Gregorja Golobiča. Dober večer, gospod Golobič.

GREGOR GOLOBIČ (minister za visoko šolstvo v odstopu): Dober večer.

BERGANT: Torej kot minister boste verjetno na nekaj sejah vlade še sodelovali, pooblastila tudi še imate, dokler vam jih ne vzame Državni zbor. Ampak želeli ste, da bi odstopili vsi trije predsedniki strank razpadajoče koalicije. To naj bi bilo simbolno dejanje. Zdaj, ostalo je pri simbolnem dejanju vašega odhoda. Je to simbol odhoda Zaresa iz vlade?

GOLOBIČ: O tem je pre zgodaj govoriti. V prihodnjem tednu bo na seji sveta sprejeta o tem dokončna odločitev. Ne gre za nekaj, kar je povezano z referendumom, je povezano z nekimi nezadovoljstvom, z nekimi večjimi pričakovanji, da bo vlada sprejemala nekatere odločitve, ki se jim izogiba, nekatere pa tudi drugače, kot jih je. In to nekako že dolgo časa, sploh pa od Novega leta naprej poudarjamo. Jaz bom rekel, s svojim odstopom nisem demonstriral nezadovoljstva, ker predlog ni bil sprejet o umiku treh predsednikov

koalicijskih strank, ki mislim, da smo najbolj odgovorni za to, da vlada ne uživa zadostnega zaupanja, da bi lahko bila učinkovita. In želel sem dati in kot stranka smo želeli dati možnost, da bi koalicija z neko rekonstruirano vlado dobila možnost do konca mandata uresničiti več pričakovani ljudi. Morda bo po referendumu za to več posluha in to bomo upoštevali pri svoji presoji.

BERGANT: Ko govorite o prenovljeni vladi, mislite tudi na vlado brez dosedanjih ministrov Zaresa, vsaj nekaterih?

GOLOBIČ: O vladi, v kateri nebi sodelovali, nimamo kaj razmišljati, o tem bodo odločali drugi. Ko govorim o prenovljeni vladi, mislim o rekonstruirani vladi, ki bi jo sestavljale stranke te koalicije, morda bi se premislil tudi, premislila tudi kakšna druga stranka, morda tudi poslanci DeSUS-a bi gledali drugače na to. V vsakem primeru pa menim, da je potrebno razmišljati tudi o opciji rekonstrukcije po tem referendumu.

BERGANT: Se vam to zdi najboljša rešitev, če bi pokojninski referendum, kot vse kaže, padel?

GOLOBIČ: Poglejte, govori se o dve možnostih. Ena je... O treh. Ena je, da se ne zgodi nič, to je nemogoče. Tudi sam sem želel s svojim odhodom iz vlade, ki ni bil z ničemer izsiljen, demonstrirati to, da na tak način naprej ne bo šlo več. Druga možnost, o kateri se govori, je rekonstrukcija vlade. Videli bomo, če bo več posluha. Meni se zdi najbližje tistemu, kar ljudje pričakujejo, da se opravi mandatno delo do konca in to na nek odgovoren način in s tem, da se da priložnost novim ljudem. In tretja k kateri se govori, so predčasne volitve. Ta je najbolj megljena in najbolj s figo v žepu. Vemo, da po sedanji ureditvi ni mogoče priti do predčnih volitev, ker je to odvisno od odločitve, kapriciozne precej, vsakega poslanca posebej. Mi ne zavračamo predčnih volitev, vendar po tem, ko bo Državni zbor sprejel spremembe volilnega zakona, ki so že v postopku, sprejel spremembo ustave, s katero bo dal določena pooblastila predsedniku republike, da bo v dogovoru s predsednikom vlade lahko razpustil parlament in razpisal volitve, kadar bo blokada. In blokade je v Sloveniji zelo velike. Spremembo tudi ustave na točki olajšanja katerikoli prihodnji vladi, da ne bo žrtev referendumskega, pravzaprav referendumskih zlorab na točkah, kjer mora sprejemati dolgoročno dobre rešitve za ljudi. In pod pogojem tega paketa in njegovega sprejema, nezdržljivost smo že dosegli, županske in poslanske funkcije, bi bilo možno do konca leta iti na volitve. Tega ne zavračam, ampak smo pri tem osamljeni. Vsi samo govorijo o tem, misli pa tega nihče resno.

BERGANT: Čas ni ravno zaveznik te zadnje možnosti. Ampak, ko smo že pri času, mar s tem, ko se selite v parlament in pravite, ja, predčasne volitve pod temi pogoji, ki so zelo težko hitro uresničljivi, mar ne kupujete časa za to, da bi vendarle pridobili nekaj glasov za vašo stranko, ki ji na javnomnenjskih raziskavah ne kaže ravno najbolje?

GOLOBIČ: No, mi stranke nismo ustanovili za to, da bi tekmovali na lepotnih tekmovanjih in pobirali trofeje na javnomnenjskih raziskavah. Bi se že takrat lahko pridružili kakšni drugi stranki. Poglejte in tudi politike nismo vodili s tem namenom, nismo izbirali, če lahko tako rečem, tem, nismo se izogibali nobenemu lobiju, nobene stvari nismo pustili nedotaknjene. Ko smo se lotili tajkunov, smo bili sami in smo dobili za to po glavi. In še mnogo kaj drugega smo odprli, od TEŠ-a 6, do spornega delovanja Agencije za upravljanje kapitalskih naložb. Skratka, računamo na tiste, ki upoštevajo dejstva, da bodo to tudi spoznali. In če bi že špekulirali s popularnostjo, nebi šli sploh v vlado. Ampak to vlado, mi v to vlado nismo bili povabljeni, to vlado je stranka Zares soustvarila, je naša toliko kot od SD-ja ali do LDS-a in v tem smislu, bom rekel, imamo pravico in želimo vplivati na to, kako bo šlo naprej z njo.

BERGANT: Kljub vsemu, zadnje vprašanje, v politiko ste se vrnilo ravno s to paradigmo nove politike. V Sloveniji se velik ogovori o potrebi po novi politiki, ampak volivci je trenutno, ali pa že kar nekaj časa, vsaj ko gre stranko Zares, ne dojemajo kot recimo stranko, ki naj bi to novo politiko vodila. Je na ta način projekt stranke Zares v bistvu propadel?

GOLOBIČ: Propadel ni. Živi aktivno, mi smo vstopili v koalicijo s seznamom 99 programskih zahtev, javnosti, bom rekel, za javnost zelo sprejemljivih. Večino smo uspeli uresničiti, marsikaj še bomo. Nova politika je atraktivna. Jaz nikakor nebi zavračal nobene pobude, ki bi se pojavila. Novi obrazi so potrebni. Tudi stranka Zares je pred razmislekom, kako bo šla naprej. Mislim, da ima kaj pokazati, da je dosegla veliko, da je demonstrirala, kaj nova politika je. Morda bi vsaki novi politični formaciji svetoval, da naj razmisli, ali se bo spustila v spopad z vsemi lobiji ali bo morda delala bolj postopno. Tu smo morda bili premalo učkani, ampak mislim, da je ravno to tudi del tiste naivnosti, ki k novi politiki sodi.

BERGANT: Gospod Golobič, najlepša hvala za pogovor.

GOLOBIČ: Hvala za vabilo.